

likace, která zajisté uspokojuje potřebu informativně bibliografického kompendia lužickosrbských překladů Písma.

Silvie Džiamová

Naše glosa

Literárněkritický časopis ze Slovenska

Národní literární centrum v Bratislavě vydává již druhým rokem literárněkritický „kvartálník“ *Literika*. Není to časopis toporný, i když ho někteří pokládají za příliš oficiální. Je vskutku výpravný, náklady se tu nešetřilo, současně je však diskusní; nenacházím tu onu „skupinovost“ dobře známou z některých českých periodik. Je zřejmé, že se na jeho tvorbě řada významných slovenských literárních kritiků a teoretiků nepodílí, ale polemiky a střety tu jsou takřka programové a rozhodně tu nejde o názorový monolog. O přehledech slovenské literární produkce se tu vášnivě diskutuje, jména příspěvůatelů nejsou nijak tuctová: Vincent Šabík, Emil Borčín, Viliam Marčok, Vojtech Kondrát, Pavol Števec, Peter Jaroš, Andrej Červeňák, Martin Kasarda, Peter Andruška, Igor Hochel, Nora Krausová, M. Škotka, V. Choma a další. V loňském roce bylo samostatně dvojčíslo věnováno literárním směrům, proudům a skupinám ve slovenské literatuře: najdeme tu studie a diskuse o slovenském naturismu, nadrealismu, davistech, katolické moderně i socialistickém realismu, generaci 56, trnavské skupině a tzv. osamělých běžcích. Toto číslo má význam nejen pro literárního kritika, ale zejména historika a teoretika literatury. Neměl by se bez něho obejít ani český slovakista. Studii o slovenském naturismu, tedy, zjednodušeně a konvenčně řečeno, o lyrizované próze, napsal Ján Števec, o slovenském nadrealismu Pavel Bunčák, z pera Vladimíra Reiséla můžeme číst vzpomínky na dobu, kdy se slovenský nadrealismus utvářel, do diskuse o socialistickém realismu, která byla uvedena vynikající statí Andreje Červeňáka, se polemicky zapojil i známý romanopisec Peter Jaroš.

Na této slovenské diskusi a vůbec na tomto časopisu jako celku je – oproti českému literárněkritickému prostředí – pozoruhodné společné zaujetí umělců i literárních vědců a kritiků; u nás se často tzv. akademická literární věda pokládá za jev minulostní, na pořadu dne je všelijaké vciťování a postmoderní postupy. Slovenští kritické zkoumají literární jevy sine ira et studio s vyústěním v současné literatuře.

Na Slovensku vznikl reprezentativní literární časopis s pozoruhodnou orientací a vynikajícím výtvarným doprovodem, který je autonomní součástí periodika, jehož jedno číslo mívá kolem 150 stran. Kvantita není jistě nejdůležitějším kritériem, ale je zřejmé, že takový rozsah umožňuje i publikování krásné literatury i rozsáhlé polemiky a diskuse, kterých je v dnešní literární vědě zapotřebí. A nejen na Slovensku.

Ivo Pospíšil